

Samenvatting

Het college besluit tot vaststelling van de subsidieregeling: 'Professionele instellingen Sociale Basis, gemeente Maastricht 2027'. Op basis van deze regeling kunnen professionele instellingen een subsidie aanvragen voor het uitvoeren van activiteiten die een bijdrage leveren aan het versterken van de sociale basis. In concreto gaat het dan om activiteiten op het gebied van mantelzorgondersteuning, informele zorg, laagdrempelige ondersteuning met betrekking tot (mentale) gezondheid en breed welzijnswerk. De besluitvorming tot vaststelling is onder voorbehoud van intrekking van de thans geldende verordening: 'Professionele instellingen Zorg en Welzijn' door de gemeenteraad. De subsidieregeling kan pas inwerking treden nadat de gemeenteraad tot dit intrekken heeft besloten. Het college stelt daarom aan de raad voor om de huidige geldende verordening in te trekken.

1. Beslispunten

1. De subsidieregeling: 'Sociale Basis gemeente Maastricht 2027' (inclusief de bijlagen scorecard en toelichting) vast te stellen en op 1 augustus 2026 inwerking te laten treden, onder voorbehoud van intrekking van de huidige verordening: 'Professionele instellingen Zorg en Welzijn' door de gemeenteraad;
2. Het raadsvoorstel om de huidige verordening: 'Professionele instellingen Zorg en Welzijn' in te trekken voor te leggen aan de gemeenteraad.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2026:

Conform.

2. Aanleiding

De Verordening: 'Professionele instellingen Zorg en Welzijn' is momenteel van kracht en vormt het kader voor subsidieverstrekking aan professionele instellingen in de domeinen zorg en welzijn. Er is een aantal redenen om deze verordening te herijken:

- De huidige verordening sluit onvoldoende aan op de beleidskaders Sociale Basis en Jeugdhulp.
- Signalen uit de kwartaalgesprekken met instellingen vragen om aanpassing.
- Tot slot is een herijking nodig vanwege recente jurisprudentie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de verordening zijn:

- Subsidieverlening vindt niet langer plaats op basis van een verordening, maar via een specifieke subsidieregeling.
- Deze specifieke subsidieregeling regelt dat professionele instellingen subsidie kunnen aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de ambities en doelen uit de beleidskaders sociale basis en jeugdhulp.
- De regeling richt zich op drie categorieën uit de sociale basis (incl jeugdhulp/pedagogische basis): mantelzorg en informele ondersteuning, laagdrempelige ondersteuning op het gebied van de (mentale) gezondheid en breed welzijnswerk. Verder onderverdeeld in verschillende subcategorieën.
- Aanvragen worden beoordeeld binnen jaarlijks door het college vast te stellen subsidieplafonds per subcategorie en gerangschikt onder meer op basis van de criteria: beleidsbijdrage, kwaliteit, lokale inbedding, uitvoer -en haalbaarheid en prijs/kwaliteitverhouding, opgenomen in een scorecard.

De subsidieregeling is de beleidsmatige en juridisch, technische uitwerking van de beleidskaders. Voor het eind van dit jaar zal nader worden gezien of voor een aantal onderdelen een opdracht of juist subsidie passender is.

Het vaststellen van een subsidieregeling valt onder de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en een subsidieverordening onder de bevoegdheid van de raad. Intrekking van de verordening kan daarom uitsluitend door de raad plaatsvinden. Het college wordt verzocht de subsidieregeling vast te stellen onder voorbehoud van een besluit van de raad om de verordening: 'Professionele instellingen, Zorg en Welzijn' in te trekken. De subsidieregeling treedt eerst in werking nadat de verordening formeel is ingetrokken.

3. Beoogd effect

Met de subsidieregeling: 'Professionele instellingen, Sociale Basis', beoogt het college professionele instellingen te ondersteunen door subsidies te verstrekken voor activiteiten die bijdragen aan het versterken van de sociale, pedagogische basis. Een sterke sociale, pedagogische basis bevordert het welzijn, de gezondheid, het gezond en positief opvoeden, opgroeien en vermindert ongelijkheid.

De ambities uit het beleidskader Sociale Basis, samen leven in Maastricht zijn:

- Inwoners zijn in staat bewonersinitiatieven op te zetten;
- Inwoners zetten zich vrijwillig in voor een ander;
- Inwoners kunnen op een evenwichtige manier voor zichzelf en een naaste zorgen;
- Inwoners kunnen elkaar op een ongedwongen manier ontmoeten;
- Inwoners vinden op een gemakkelijke manier de weg naar informatie en advies;
- Inwoners kunnen terugvallen op directe, vrij toegankelijke ondersteuning;
- Inwoners vinden steun voor ouders en opvoeders in de directe omgeving;
- Inwoners voelen zich onderdeel van de samenleving, gehoord en gezien.

En voor jeugdhulp:

- Jongeren in Maastricht groeien gezond op in een kansrijke omgeving
- Jongeren in Maastricht groeien veilig op: thuis, op school, in de buurt, de vereniging en in de stad.
- Ongeacht hun achtergrond of beperking krijgt de jeugd in Maastricht de kans haar talenten optimaal te ontwikkelen.
- Ouders, verzorgers en hun kinderen hebben mensen om zich heen waar zij van leren en die hun steunen: in de buurt, in de vereniging, op de kinderopvang, op school, overal waar ze komen.

De beoogde effecten sluiten aan bij de global goals (SDG's):

- Goede gezondheid;
- Verminderde ongelijkheid;
- En partnerschappen voor de doelstellingen.

4. Argumenten

1.1 *De huidige verordening sluit onvoldoende aan bij de beleidskaders Sociale Basis, Jeugdhulp en Maatschappelijke Ondersteuning.*

De huidige verordening sluit onvoldoende aan bij de ambities en de beoogde beweging van de beleidskaders Sociale Basis, Jeugdhulp en Maatschappelijke Ondersteuning.

De concrete verbinding van de subsidieregeling met de ambities en doelen uit deze beleidskaders maken gerichtere en effectievere inzet van middelen en sturing mogelijk.

1.2 De regeling sluit goed aan op palet aan subsidiemogelijkheden binnen de sociale basis.

Professionele instellingen vervullen binnen de sociale basis een specifieke en onmisbare rol, onder meer door het bieden van continuïteit, expertise en ondersteuning aan vrijwilligersinitiatieven en kwetsbare doelgroepen. Deze rol wijkt wezenlijk af van die van vrijwilligersorganisaties en ontmoetingscentra en vraagt daarom om een passend, herkenbaar instrument. Door een afzonderlijke subsidieregeling voor professionele instellingen in te richten, wordt recht gedaan aan deze verschillen. Hierbij is expliciet rekening gehouden met de onderlinge afstemming van de verschillende subsidieregelingen voor de sociale basis zoals de subsidieregeling: 'Kracht van de samenleving'. Daarmee sluit deze subsidieregeling goed aan op het palet aan subsidiemogelijkheden voor de sociale basis. Dit draagt bij aan meer duidelijkheid voor aanvragers, een betere afbakening van verantwoordelijkheden en het voorkomen van overlap tussen regelingen. Tegelijkertijd maakt dit gerichte sturing op de beleidsdoelen mogelijk en versterkt het de samenhang en effectiviteit van de sociale basis als geheel.

1.3 Beter aansluiting bij de Algemene subsidieverordening Maastricht en jurisprudentie

De huidige verordening professionele instellingen Zorg en Welzijn dateert oorspronkelijk uit 1999 en is sindsdien een aantal malen geactualiseerd. De meest recente versie is van kracht sinds 2020. De nieuwe subsidieregeling sluit beter aan bij de Algemene subsidieverordening van de gemeente Maastricht. Recente jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State benadrukt dat bij subsidieverstrekking, sprake kan zijn van schaarse rechten. Dit vereist transparantie, gelijke kansen voor potentiële gegadigden en een zorgvuldige motivering, in het bijzonder wanneer structureel aan vaste partijen subsidie wordt verstrekt. Dit heeft mede geleid tot de keuze voor een tenderregeling.

1.4 Mogelijkheid om signalen uit de uitvoeringspraktijk te verwerken.

Door de organisaties is een aantal signalen afgegeven met betrekking tot de huidige verordening. Deze signalen hebben betrekking op de aanvraag- en vaststellingstermijnen en de mogelijkheid tot meerjarig subsidiëren. De nieuwe subsidieregeling biedt de mogelijkheid om deze signalen uit de uitvoering te verwerken. In de subsidieregeling is daarom de

aanvraagtermijn gewijzigd van 1 juli naar 1 september en de vaststellingstermijn van 1 mei naar 1 juni. Organisaties hebben aangegeven behoefte te hebben aan meerjarige subsidieverstrekking om continuïteit en stabiliteit in hun werkzaamheden te waarborgen.

Voor 2027 wordt de subsidie voor één boekjaar verstrekt. Afhankelijk van de ervaringen met de subsidieregeling in dat jaar kan de subsidieregeling mogelijk voor de daaropvolgende jaren nog worden aangepast. Het streven is om vanaf 2028 over te gaan tot meerjarige subsidiëring. Hiervoor zal een collegevoorstel aan het college worden voorgelegd.

1.5 *Aanscherping subsidieregeling na consultatie Onafhankelijke Adviesraad Maastricht (OAM)*

Hoewel de OAM formeel geen adviesbevoegdheid heeft met betrekking tot subsidieregelingen is op 23 maart 2026 op hoofdlijnen de subsidieregeling besproken. Naar aanleiding van deze consultatie heeft nog een aanscherping plaatsgevonden van de subsidieregeling met betrekking tot inclusie eisen. In de subsidieregeling is de verplichting opgenomen dat de subsidieontvanger een actieve bijdrage levert aan inclusie, zowel binnen de eigen organisatie als in de uitvoering van activiteiten voor inwoners.

2.1 *De nieuwe subsidieregeling vraagt om intrekken huidige verordening*

Conform artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Maastricht kan het college een subsidieregeling vaststellen voor activiteiten die in aanmerking komen voor subsidie. Om te voorkomen dat er sprake is van overlappende regelgeving moet de huidige verordening: 'Professionele instellingen Zorg en Welzijn' daarom worden ingetrokken. Intrekking van de verordening kan uitsluitend door de raad plaatsvinden. Het college stelt daarom de raad voor de huidige verordening: 'Professionele instellingen Zorg en Welzijn' in te trekken.

5. **Kanttekeningen of risico's**

1.1 *Mogelijke verdringing van subsidieaanvragen binnen de tenderregeling*

De subsidieregeling betreft een tenderregeling: een regeling waarbij subsidieaanvragen worden gerangschikt op basis van beoordelingscriteria. Om te zorgen dat dit zorgvuldig gebeurt, is in de regeling een afwegingskader met bijbehorende scorecard opgenomen.

Dit instrument is bedoeld om aanvragen objectief te beoordelen. Het beschikbare budget (en dus het subsidieplafond) is gebaseerd op het totaal van de subsidiebedragen van de bestaande voorzieningen per subcategorie. Nieuwe aanvragen of eventuele uitbreiding van bestaande aanvragen zullen dus moeten passen binnen de reeds beschikbare financiële ruimte.

Wanneer nieuwe partijen een aanvraag indienen of bestaande partijen voor uitbreiding vragen kan dit betekenen dat bestaande organisaties minder of zelfs geen subsidie ontvangen. Met als mogelijk gevolg verdringing van bestaande organisaties met huidige dienstverlening.

1.2 *Discontinuïteit van dienstverlening.*

Met de invoering van een aangepaste systematiek en werkwijze van subsidiëren wordt een structurele wijziging doorgevoerd in de relatie tussen gemeente en gesubsidieerde instellingen.

Juist omdat het bij diverse instellingen om substantiële subsidiebedragen gaat en de beschikbare middelen beperkt zijn, kan dit leiden tot discontinuïteit van dienstverlening. In de scorecard weegt daarom het criterium lokale verankering zwaarder dan andere criteria. Instellingen die aantoonbaar stevig zijn ingebed in de lokale context, bijdragen aan gemeentelijke doelen en een duurzaam netwerk binnen de stad hebben, bieden meer continuïteit en zekerheid in de uitvoering van het beleid.

De implementatiefase beschouwen we als overgangsfase, waarin binnen de geldende juridische kaders ruimte wordt gelaten voor maatwerk. Indien de toepassing van de nieuwe systematiek of werkwijze in individuele gevallen tot onredelijke of onbillijke gevolgen zou leiden, wordt voorgesteld om coulance te betrachten dan wel de hardheidsclausule toe te passen.

6. Financiële gevolgen

Geen structurele, financiële gevolgen.

Er zijn geen structurele, financiële gevolgen. De subsidieplafonds voor 2027 worden, onder voorbehoud van besluitvorming van de programmabegroting 2027 door de raad, op 6 juli 2026 door het college vastgesteld. Mogelijkerwijs zal in het najaar nog een bijstelling van de subsidieplafonds plaatsvinden in verband met het feit dat dan pas de middelen in het kader van Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) duidelijk worden.

Incidentele extra kosten als gevolg van afbouw subsidie bestaande partijen.

Mocht na aanvraag en beoordeling blijken dat er inderdaad gevolgen zijn voor bestaande partijen dan wordt samen met hen gekeken op welke manier de subsidie zorgvuldig afgebouwd kan worden (art.4:51 Awb). Eventuele afbouw van subsidies kan extra incidentele kosten tot gevolgen hebben. Hoeveel dit betreft kan pas na beoordeling van de tender en de specifieke zaak in kaart worden gebracht. De financiële risico's verschillen sterk per organisatie, waarbij het bij diverse instellingen gaat om substantiële subsidiebedragen met zeer grote financiële risico's van enkele miljoenen.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na instemming van het College wordt het Raadsvoorstel intrekken verordening professionele instellingen Zorg en Welzijn geagendeerd in Domein Sociaal van 2 juni 2026 (politieke bespreking) en ter besluitvorming in de gemeenteraadsvergadering van 16 juni 2026. Evaluatie vindt plaats in 2027. Organisaties kunnen aanvragen van 1 augustus tot en met 31 augustus 2026. Zij ontvangen uiterlijk 31 december van datzelfde jaar waarin de aanvraag is ingediend, uitsluitel.

8. Communicatie

Op 15 april heeft een informatiesessie plaatsgevonden met de betrokken instellingen. Tijdens deze sessie is de subsidieregeling op hoofdlijnen toegelicht en is ook nader ingegaan op de aangepaste systematiek en werkwijze van subsidiëren.

Openstelling van de subsidieregeling wordt gecommuniceerd via de gemeentelijke kanalen en alle informatie rondom de voorwaarden en criteria is terug te vinden op de gemeentelijke website.

Subsidieregeling Professionele instellingen, Sociale Basis, gemeente Maastricht, 2027. Instellingen die in 2026 subsidie hebben ontvangen worden direct na besluitvorming door de gemeenteraad over het besluit geïnformeerd.